

sentatum inevitabile sit. Quocirca in incontinenti imminere non debet, sed sufficit quoque futurum, modo probabiliter certum sit; l. 2, princip. ff. *Locali*. (36. Ita tamen comparatum esse debet, ut per metum agens, non velit solum, sed etiam possit illud inferre. Metus itaque infamiae justus non est; l. 7, princip., ff. *Quod metus causa*; justus vero est metus mortis, verberum, carceris; l. 7, § 1, ff. d. tit., et l. 7, c. eodem; l. 13, c. *De transact.*, item stupri; l. 8, § 7, ff. d. tit. (37. De cetero in diducanda metus injustitia, iudicis arbitrium non plene excluditur, qui non ad malum solum representatum, sed ad « affectum quoque, et conditionem metuentis » respicere debet. Ad omnino Voet., in *Commentar. ad Pandect.*, lib. iv, tit. 2.

(38. 2° Requiritur ut a tertio malum sit representatum. Sequitur autem hinc metum reverentialem non esse justum: suspicionem mali inferendi non sufficere l. 9, princ.; l. 21, princ., ff. dict. tit.; l. 9, princ., c. eodem; metum, quem nullae minae concomitantur, vanum esse: reales quidem minas, licet verba non accedant, non vero simpliciter verbales, metum inferre posse, si facti atrocitas non sit timenda; d. l. e., eod. tit.

(39. 3° Requiritur ut malum non jure representetur. Aliud igitur, si jure licito representetur, veluti in bello, vel a magistratu, nisi hic modum excesserit, l. 3, l. 7, § 1, ff. d. tit.

(40. Hisce autem positis, non solum actio ad repetendum id quod metu extortum est, sed et exceptio ad declinandam obligationem conceditur, nisi accesserit rati habitio obligationis cessante metu facta, l. 2 et l. 4, c. d. tit.

SUMMARIUM.

1. Milites quid possint, et debeant facere, vel non ratione belli: *remissive*. — 2. Milites a quibus recipere

1. Milites quid possint, et debeant facere, vel non ratione belli? *Vide verb. BELLUM*, artic. 8.

2. Milites a quibus possint, et debeant recipere sacramenta poenitentiae, eucharistiae, et extremae unctionis, et coram quibus valide et licite contrahere matrimonium? *Vide verb. CAPELLANUS MILITUM*, per

(59) Oppido falluntur qui primaeve Ecclesiae saeculis nefas fuisse Christianis militare censent. Eos egregie confutavit Cl. Mamachus *Origin. antiq. Christian.*, tom. III, d. 305, seq. Tamen S. Basilius in sua ad Amphilochem epistola consilium dabat, ut qui puras (a caedibus in bello factis) manus non habent, triennio communione abstinerent. Minime namque, ut ex Petavio monet idem Mamachus pag. 508, decere visum est, ut ei, qui justa etiam, et licita caede manus imbuisset, sine piaculo ad tam sancta eucharistiae mysteria permitteretur aditus. Quemadmodum Davidi legimus, quod hostilis sanguinis plurimum fudisset, non concessisse Dominum, ut templum extrueret. Hinc etiam factum ut canones,

(41. Actio datur non solum contra inferentem, sed etiam contra quemvis tertium rei metu extortae possessorem, primario quidem *ad rem cum omni causa restituendam*, per accidens vero, si intra annum, vel jure codicis, intra quadriennium continuum sit instituta, restitutio vero ad arbitrium iudicis non sequatur, *ad quadruplum* rei fructus, et omnis causae; l. 14, § 7, ff. de tit. (42. Sed an hodiernis moribus hoc in casu ad quadruplum agi queat, non conveniunt doctores. Afirmat Strik., in *us. moderno Pandect.*, lib. iv, tit. 2; negant vero Gronowegen., ad l. 9, § 6, ff. h. tit.; Mornac., ad l. 14., ff. eodem; Gudelin., *De jure noviss.*, lib. III, cap. 12; adde Schaumburg., in *Compend. digest.*, lib. iv, tit. 2, § 7, ubi quod haec actio, utpote non amplius hodiernis moribus poenalis, sit perpetua.

(43. Interest autem utrum haec actio instituat contra tertium, an contra metum inferentem. Ille tantum tenetur de re exstante, et non extincta l. 14, ff. d. tit., nec de fructibus perceptis, nisi ex iis factus sit locupletior; l. 18, ff. d. tit. Hic vero de re etiam casu extincta, et de omnibus fructibus percipiendis quoque tenetur, l. 12, princ., ff. d. tit., idque quia ab ipso momento, quo rem sibi ex facto illicito habet, in mora restituendi esse intelligitur.

(44. Contra haeremem qua talem haec actio non competit, quia ex facto illicito et famoso oritur. Tenetur tamen haeres qua possessor rei *actione quod metus causa*: si ad eum aliquod ex facto antecessoris lucrum venit, *actione in factum*; l. 16, § 3, l. 19, ff. d. tit. Num de jure canonico detur haec actio contra haeremem, *qua talem*; consule Bohemer. in *Decretal.*, libr. v, tit. 17, § 3.

MILES (59).

pere possint, et debeant sacramenta, etc. ad n. 3. — 4. Milites an, et quando immunitate ecclesiastica gaudeant; ad n. 16. — 17. Alia ad rem ad num. 28. — 29. Subnectuntur *addit. ex aliena manu*, ibi.

tot., ubi referuntur ad rem plurima decreta.

(3. Sacra congregatio Concilii in *Ferrariensis jurisdictionis* 12 Januarii 1704 resolvit non posse capellanum arcis Ferrariensis audire in eadem arce confessiones cum licentia eminentissimi legati, a quo deputatur, absque licentia eminentissimi episcopi, ut in lib. LIV *Decretor.*, fol. 1.

eorum quoque, qui post baptismum milites aliquando fuissent, licet militare cingulum abiecerint, ordinationem prohibuerint; ea fortassis de causa, quod manus suas cruore infecisse praesumerent; Si quis, inquit Innocentius I, epist. 2, *ad Victricium*, post missionem peccatorum cingulum militiae secularis habuerit, ad clericatum omnino admitti non debet: quod epistola xxiii, cap. 4 et 6 inculcat. Paulo mitius concilium Toletanum I, can. 8, statuit, quod si quis post baptismum militaverit, chlamydem sumpserit, aut cingulum, etiamsi graviora non admiserit, si ad clerum admissus fuerit, diaconi non accipiat dignitatem.

(4. Milites confugientes ad ecclesiam, solum libertatem meditantes, et nullius alterius criminis rei, gaudent immunitate. Sacra congregatio Immunitat. in *Audomaren. et Ipren.* 4 Sept. 1624, lib. I *Decr.* Altovini, pag. 982.

(5. Milites transeuntes ad hostes gaudent immunitate ecclesiastica; quoad transeuntes autem ad haereticos consulatur sac. congr. S. Officii; eadem sac. congr. Immunitatis in *Ipren.* 19 Maii 1607, lib. I *Decr.* Altov. pag. 1249.

(6. Miles extractus ab ecclesia a suis officialibus militiae gaudet immunitate ecclesiastica, et est restituendus; eadem sac. congregat. Immunit. in *Cornetana* 28 Septembr. 1663, lib. *Decr.* Rocci, pag. 510.

(7. Milites confugiti ad ecclesiam, sed a proprio locum tenente assecurati posse redire ad suum proprium, ut dicitur, *quartiere*, relinquentes locum *immunem*, gaudent immunitate, dolose enim inducti sunt ad discedendum; eadem sacra congreg. Immunit. in *Spoletana* 2 Aprilis 1673, lib. I *Decret.* Altoviti, pag. 1081.

(8. Coloni mensae episcopalis non possunt in milites describi, nisi aliter sanctissimus jusserit; eadem sac. congr. Immunit. in *Perusina* 11 Dec. 1646, lib. III *Decr.* Paul., pag. 297.

(9. Miles, qui asportaverat, ut dicitur, *il nome della sentinella*, a gubernatore arcis extractus, restituatur ecclesiae, et postea nuntius extrahat, ac ex gratia speciali Sanctissimi consignet ministris reipublicae, ut illum puniant prout juris; eadem sac. congr. Immunit. in *Venetana* 7 Junii 1635, lib. II *Decret.* Paul., pag. 160.

(10. Datur facultas extrahendi, et retinendi in castro regio nomine Ecclesiae ad correctionem milites confugientes ad loca immunita, qui sunt incorrigibiles in eorum delictis; eadem sac. congr. Immunit. in *Neapolitana* 20 Septembris 1660, l. I *Decret.* Altoviti, pag. 480.

(11. Annuente Sanctissimo, datur facultas archiepiscopo extrahendi milites confugientes in fraudem servitii militaris ad ecclesias, ad formam cap. *Inter alia*, De immunitate eccl.; eadem sac. congr. Immunit. in *Sipontina* 18 Julii 1671, lib. I *Decr.* Altoviti, pag. 576.

(12. Datur archiepiscopo facultas extrahendi milites confugitos in ecclesiam in fraudem servitii regii, eosque consignandi suo centurioni, reportato juramento non puniendi pro delicto; eadem sac. congr. Immunit. in *Mediolanen.* 25 Augusti 1696, lib. II *Decr.* Vallem., pag. 45.

(13. Jussu sanctiss. ex gratia speciali datur, seu prorogatur ad aliud biennium episcopo Mantuae facultas extrahendi milites desertores vel reos alterius criminis militaris a quocunque loco immuni dictae civitatis, et dioecesis, eosque consignandi suis superioribus, reportata ab iis obligatione jurata de eos non puniendo ob fugam, vel ob aliud delictum, sed de illos tantum retinendo tanquam milites, ut antea; eadem sac.

cong. Immunit. in *Mantuanana* 9 Junii 1703, lib. III *Decr.* Vall., pag. 493.

(14. Mandante Sanctissimo, similis facultas conceditur archiepiscopo Taurinen. sub iisdem cautelis pro viginti casibus; eadem sac. cong. Immunit. in Taurinen. 10 Maii 1700, lib. II *Decr.* Vall., pag. 289.

(15. Cum pro parte regis catholici eminentissimus Trivultius supplicasset Sanctissimo pro expediendo brevi ad hoc, ut milites delinquentes non fruantur immunitate ecclesiastica in ecclesiis, seu capellis positis in castris, et arcibus majestati catholicae pertinentibus, responsum fuit: Recurrat in casibus particularibus; eadem sacra cong. Immunit. in *una regnorum regis catholici* 12 Novembr. 1632, lib. V *Decr.* Paul., pag. 2.

(16. Milites refugae a triremibus, et ad ecclesiam confugientes, gaudent immunitate, sed, si petantur, restituuntur, praestito prius juramento a triremium praefecto, illos non puniendi; ead. sac. cong. Immunit. in *Anconitana* 6 Sept. 1672.

(17. Ab onere hospitandi milites ecclesiastici sunt omnino exempti; ead. sac. congr. Immunit. in *Papiensi* 10 Sept. 1629, l. II *Decr.* Paul., pag. 6.

(18. Etiam in bonis patrimonialibus pro sua portione, et virili; ead. sac. cong. in *Dertonen.* 4 Novembris 1629, lib. II *Decr.* Paul., pag. 18.

(19. Ecclesiastici non possunt ejici a propriis domibus occasione habitationis militum; eadem sac. cong. Immunit. in *Aquilana* 16 Aprilis 1630, et *Nullius Altomurae* 27 Aprilis 1632, apud Pignatell., tom. II, consult. 32, n. 6.

(20. Officiales et milites, praevia reintegratione ecclesiae, et consensu partis, absolvuntur ob violentam hospitationem in domo canonicali; ead. sac. cong. Immunit. in *Augustana Pedemont.* 9 Apr. 1695, lib. I *Decr.* Vallem., pag. 1881.

(21. Item eadem sacra cong. Immunit. sub die 30 Junii 1532, dedit litteras episcopi status Mediolanensis pro tuenda libertate ecclesiastica ab hospitatione militum. Idem decrevit in *Dertonen.* 27 Martii 1635; scripsitque episcopo Bobiensi, ut viriliter tueatur clerum ab hospitatione militum, ut sub 23 Augusti 1633. Idem episc. Placentino sub 29 Maii 1634 apud Pignatell., *loc. cit.*, num. 7.

(22. Item eadem sacra congreg. Immunit. censuit pariter domos regularium, et monasteriorum monialium exemptas esse ab hospitatione militum, ut in *Cotronen.* 23 Augusti 1633, apud Pignatell., *loc. cit.*, num. 8.

(23. Episcopus non permittat hospitationem equorum militarium in atris, et curtibus monasteriorum monialium; ead. sac. cong. Immunit. in *Asten.* 5 Decembris 1696, lib. II *Decr.* Vallem., pag. 61.

(24. Ministri publici civitatis, qui violenter fecerunt reponi fenum in claustrum regularium, incidunt in excommunicationem; sed attentata remotione feni, et praevia aliqua elemosyna eroganda ecclesiae violatae, con-

sensu partis, et obligatione de non incurrendo amplius in similia, datur facultas absolventi in forma; eadem sac. congr. Immun. in *Papien.* 27 Aug. 1697, lib. II *Decret. Vallem.*, pag. 110, apud Riccium, verb. *HOSPITATIO*, n. 5.

(25. Neque bona episcopi gravari possunt hospitatione militum; ead. sac. congr. Immun. in *Regien.* 12 Januarii 1642. Imo censuit domos ecclesiasticorum, quanquam laicis locatas, esse exemptas ab hospitatione militum; ead. S. congr. Immun. in *Novarien.* 9 Junii 1627, apud Pignatell., *loc. cit.*, n. 10.

(26. Onus hospitationis militum non est personale, sed mixtum, ideoque clericus conjugatus ab eo non est exemptus, nisi concurrat consuetudo; eadem sacra. congreg. Immunit. 13 Julii 1649, lib. III *Decret. Paul.*, pag. 120.

(27. Miles præsidiarius sepeliri debet in parochia arcis, ubi actualiter moratur, non autem in alia parochia ubi retinet domum apertam cum uxore, et filiis; sac. congr. Conc. in *Romana Juris sepeliendi* 17 Augusti 1596, apud Ursayam in *Miscellaneo 1 sacro, et profano*, litt. M, n. 203.

(28. Militum stationes non præbent justam causam dispensandi populum ab observantia Quadragesimali; Benedict. XIV, tom. I, const. 130, incip. *Libentissime*, § 19. Milites Mauriti imperatoris lege prohibiti sunt monasticam vitam amplecti, sed contra hanc

MILITIA (60).

SUMMARIUM.

1. De Militia S. Georgii martyris, sancti Janua-

(1. Militia S. Georgii M. a duce Bavarie erigitur, et in ea constituuntur sex officia ecclesiastica cum Approbatione apostolica conferenda viris nobilibus equitibus ecclesiasticis, quorum primus episcopali dignitate, et caractere sit insignitus, ut pontificalia munera in ordinis præfati ecclesia sub invocatione sancti Georgii martyris Deo dicata, et ab omni ordinarii episcopi loci jurisdictione immunis, et exempta exercere valeat. (2. Secundus, cum præpositi nomine, et pontificalium usu, ut vices antistitis, hoc absente, vel legitime impedito, expleat. (3. Tertius, ac quartus cum decanorum nominibus, qui divinis officiis, sive Horis canonicis cum aliorum militum equitum interventu in dicta ecclesia persolvendis in choro intersint. (4. Quintus ac sextus denique elemosynarii ab honore appellati, a quibus decanorum munera ipsis absentibus pariter, aut legitime impeditis, præstentur, Benedictus XIV, tom. I, constitut. 32, incip. *Militares*, § 2 et 3, et per tot.

(5. Militia S. Januarii a Carolo utriusque

(60) Historiam ordinum militarium et equestrium, præter Hermantium, et Bonannium, dabunt Bernardus Giustiniani, in italico opere Venetiis excusso 1692, fol. 1, *Istorie cronologiche dell'origine degli ordini militari, e di tutte le religioni cavalleresche*, et Hono-

legem scripsit S. Gregorius M. Idem to. II, constit. 25, incip. *Ex quo dilectus*.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(29. De re militari consule Vœt. *Lib. de singul. De jure militar.*, octo hisce capitibus absoluto. Primum est de bello in genere, et nonnullis ejus speciebus, ac divisionibus. Secundum de militia: qui, et quales, et quomodo in militiam sint ascribendi. Tertium de variis militum gradibus, ac speciebus, præsertim de exercitus imperatore, ejusque requisitis. Quartum de delictis, ac criminibus militum, eorumque pœnis. Quintum de præmiis militum, et præda bellica. Sextum de privilegiis militum, et aliis quibusdam, præter jus commune quoad milites constitutis. Septimum de judiciis militaribus. Et octavum de missione militum, et pace. Confer etiam Burges *Singular. observat. juridic. politic. militar.*, centur. quatuor. * Præter Voetium præstabit consulere Gerardi Sichtermanni, *De penis militaribus*, eruditum tractatum, Amstelodami 1708, multæ leges, variæque antiquitates optime illustrantur; præsertim vero Joann. Christiani Lunigii, *Corpus juris militaris*. Lipsiæ 1723, fol. Exstant, et alii duo libri non contemnendi, qui huic argumento inserviunt, Balthasar Ayala, *De jure et officiis, nec non disciplina militari*, Antuerpiæ 1597, et Lovanii 1648, et Joachimi Burgeri, *Observationes militares*, Coloniae 1631, in-4°.

rii, S. Joannis Hierosolymitani, et SS. Mauriti et Lazari varia proferuntur, ad n. 14.

Siciliæ rege erecta confirmatur, ejusque officialibus, et militibus indulta, et privilegia varia conceduntur. Id., constit. 24, incip. *Romana Ecclesia*, per tot.

(6. Militia hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani laudatur, et ipsius militibus, et subditis conceduntur indulta cruciatæ. Idem, constitut. 86, incipien. *Quoniam*, per tot. (7. Super ejus tremibus permittitur celebratio missæ cum solitis opportunitis cautelis. Idem, constit. 41, incip. *Exponi*. Vide ad verb. *HIEROSOLYMITANI MILITES*.

(8. Militia Sancti Lazari Hierosolymitani a S. Pio V reformata, a Gregorio XIII unita fuit militiæ Sancti Mauriti; et Clemens VIII privilegiorum communicationem inter eos indulsit. (9. Inter quæ aderat facultas a S. Pio V concessa erigendis commendas ex beneficiis ecclesiasticis simplicibus de jure patronatus laicorum. Idem, constitut. 10, incip. *Fructuosa*, § 1, 3 et 4.

(10. Militia S. Mauriti martyris a Gregorio XIII erigitur sub regula Cisterciensis. Ejus sedes principalis in Sabaudia, et magnus

ratus a S. Maria in Gallicis dissertationibus historicis, et criticis *sur la chevalerie ancienne et moderne, séculière et régulière*, avec des notes; Parisiis, 1718, in-4°.

magister Sabaudie dux constituitur. (11. Eidem unitur militia Sancti Lazari Hierosolymitani, et Clemens VIII confirmat unionem cum communicatione privilegiorum. Idem, *ibid.*, § 2, 3 et 4.

(12. Dictæ militiæ SS. Mauriti et Lazari magno magistro conceditur, ut ex beneficiis ecclesiasticis simplicibus de jure patronatus laicorum erigere possit commendas sui ordinis, de consensu patronorum. Idem, *ibid.*, § 6. (13. Et probationes super natura hujusmodi beneficiorum fieri possint coram nuntio apostolico apud Sardinie regem, et Sabaudie duce residente, sive coram archiepiscopo Taurinensi, aut episcopo viciniori. Idem, *ibid.* (14. Et erectiones com-

MINISTER SACRAMENTORUM.

SUMMARIUM.

1. Minister sacramentorum novæ legis est qui, nomine Christi operans, sacramentum conficit. — 2. Minister sacramentorum de lege ordinaria, et ex vi præsentis institutionis, est solus homo viator. — 3. Minister sacramentorum extraordinarius potest esse creatura rationalis, sive anima separata, sive angelus, sive etiam dæmon, si a Deo assumatur. — 4. Dicunt tamen aliqui quod si quis a S. Petro, vel alio beato extraordinarie absolveretur a peccatis, esset quidem vere absolutus, attamen maneret obligatus ad confitenda mortalia homini victori et ad subjicienda directe clavibus Ecclesiæ militantis. — 5. Non quivis homo est cujusvis sacramenti minister. — 6. Minister baptismi, confirmationis, eucharistiæ, poenitentiae, extremæ unctionis, ordinis et matrimonii qui esse possit? *remissive*. — 7. Qualis intentio requiratur in ministro sacramentorum? *remissive*. — 8. Minister sacramentorum debet habere intentionem internam, ut valide sacramentum conficiat. — 9. Ad hoc sufficit attentio virtualis. — 10. Quenam sit attentio virtualis, actualis et habitualis, interna et externa? *remissive*. — 11. Minister voluntarie distractus in conficiendis sacramentis, quamvis ordinarie non peccet nisi venialiter, potest tamen interdum peccare mortaliter. — 12. Minister sacramenti specialiter ad id consecratus, solemniter ex officio conficiens sacramentum in mortali, peccat mortaliter, nisi adest casus extremæ necessitatis vel impossibilitatis. — 13. Laici, et non sacerdotes baptizantes in mortali, non committunt novum peccatum mortale. — 14. Etiam sacerdos non peccat mortaliter, cum in casu extremæ necessitatis puerum agonizantem, non prius contritus de mortali illico privatim baptizat, seu moribundum aduatum absolvit. — 15. Imo multi volunt, tam laicum, quam sacerdotem privatim in casu extremæ necessitatis puerum agonizantem baptizantes, et sacerdotem aduatum absolventem, nullum peccatum, ne quidem veniale committere, si interim, urgente necessitate, nequeant se tam cito disponere ad contritionem. Quintimo volunt potius eos peccare, si in tali casu non baptizent et non absolvant. — 16. Minister sacramenti baptismi et poenitentiae existens in mortali peccat mortaliter, quoties illud extra casum necessitatis ministrat, interruptis moraliter ministeriis. — 17. An minister ordinarius seu alius sacerdos una vice, et velut uno moraliter ministerio duos gemellos, aut etiam plures continue baptizans,

(61) Quæ ad ordinum militarium jura aliaque a theologo et juris ecclesiastici perito disquirenda pertinent, habes paucis apud Ascanium Tamburinum, *De jure abbatum*, tom. II, p. 462, seqq., Co-

FERRAR. V.

mendarum confirmari per litteras in forma brevis, vel etiam per simplex decretum congreg. Episcoporum et Regular. vel concilii Tridentini. Idem, *ibid.*, § 7.

(15. Officiales patentati SS. Mauriti et Lazari subjiciuntur jurisdictioni ordinarii; cum enim nonnulli sacerdotes diocesis Uritanæ litteras, quas *patentales* vocant, obtinuissent a vicario commendæ SS. Mauriti et Lazari, et ob id se immunes censerent a jurisdictione ordinarii; propósito dubio, an officiales patentati SS. Mauriti et Lazari sint exempti a jurisdictione ordinarii? Sacra congregatio Conc. in *dicta Uritana* die 7 Septembris 1726 respondit *negative*, apud *Thesaurum Resolut.* dicti anni (61).

vel absolvens, peccet toties quoties successive baptizat seu absolvit? *remissive*. — 18. Sacerdos mortaliter peccat quoties in mortali celebrat, et in die Natalis Domini tria peccata mortalia committit. — 19. Item mortaliter peccat sacerdos conferens in mortali extremam unctionem. — 20. Item mortaliter peccat episcopus conferens in mortali confirmationem et ordines. — 21. Item mortaliter peccat contrahens matrimonium in mortali, non solum prout est suscipiens, sed etiam prout est ministrans. — 22. Parochus assistendo matrimonio, non peccat mortaliter. — 23. Quamvis ministrans sacramenta extra casum necessitatis in mortali peccat mortaliter, valide tamen illa ministrat. — 24. Sic etiam ad valorem baptismi non requiritur fides ministri. — 25. Ministri sacri, qui ministrando sacramentum non conficiunt, sed sacramentum jam confectum solum aliis applicanti, aut distribuunt in mortali, probabiliter non peccant mortaliter: sicut nec peccant mortaliter, in mortali conficientes sacramentalia, aut res sacras tractantes. — 26. Minister dignior non causat plus gratiæ ex vi sacramenti, seu ex opere operato; potest tamen minister dignior ex opere operantis mereri, aut impetrare majores gratias suscipienti independentes a sacramento. — 27. Minister per se loquendo peccat mortaliter, si sacramentum ministrat scienter indigno. — 28. Minister ordinarie peccat mortaliter conferendo sacramentum peccatori publico et notorio, sive illud ei conferat privatim, sive publice. — 29. Si vero talis peccator esset in articulo mortis constitutus, tunc posset, imo deberet minister ei petenti sacramentum conferre. — 30. Minister peccat graviter, si sacramentum ministrat occulte peccatori occulto, nisi indignitas peccatoris occulti esset cognita ex sola sacramentali confessione. — 31. Minister non peccat ministrando sacramentum peccatori occulto publice illud petenti. — 32. Minister nullo unquam casu, neque ob metum mortis sibi incussum, potest licite ministrare sacramentum incapaci. — 33. Potest tamen ob metum mortis licite ministrare sacramentum scienter indigno. — 34. Dummodo tamen non petatur in odium fidei, vel contemptum religionis. — 35. Per se loquendo non est licitum petere et recipere sacramentum a ministro notorie indigno, qui prævidetur et creditur ipsum collaturus in peccato mortali. — 36. Si peccatum ministri non sit publicum et notorium, potest quis licite petere et recipere ab eo sacramentum. — 37. Ob causam necessitatis vel utilitatis notabilis licitum

lon. edit. 1691, cum primis vero adi Andrea Mendo, *De ordinibus militaribus disquisitiones canonicas, theologicas, morales et historicas*; Lugduni (quæ auctior prima editio est), 1668, in-fol.